

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/sebeblerin-basitligi-ve-sonuclarinin-buyuklugu>]

[Allah'ın Varlığının ve Birliđinin Delilleri](#)

Soru

Sebeblerin basitliği ve sonuğlarının bŧyŧklŧđŧ

Unsurlar ok basit gŧrŧnŧyor. Neticeleri ise ok incelikli, detaylı ve gŧzel. Unsurların basit, neticelerinin ise bu kadar Őumullŧ olmasının hikmeti nedir?

Cevap

Bediŧzzaman hazretlerinin bu konu hakkındaki bir aıklaması Őyledir: "Sâni'-i Kadîr, Fâtır-ı Hakîm, Vâhid-i Ehad kemal-i kudretini ve cemel-i hikmetini ve delil-i vahdetini gŧstermek iin, pek az bir Őeyle ok işleri gŧrmek; pek kŧŧk birŐeyle, pek bŧyŧk vazifeleri gŧrdŧrmeyi âdet etmiŐtir."

Hem " ....bŧyŧk vazifeleri yapmakla, bŧyŧk yŧkleri kaldırmakla Vâcib-ŧl Vŧcud'un vŧcuduna kat'î Őehadet ettiđi gibi..."

Hem "Ben endan kŧŧcŧk bir Őeyim. Fakat pek bŧyŧk vazifelerim, pek ince mŧnasebetlerim ve bedenim bŧtŧn hŧceyratına ve heyet-i mecmuasına bağlı alâkalarım var. Ezcŧmle evride ve Őerayın damarlarına ve hassase ve muharrike asablarına ve cazibe, dafia, mŧvellide, musavvire gibi kuvvelere karŐı derin ve mŧkemmellik vazifelerim var. Eđer bŧtŧn bedeni, bŧtŧn damar ve asab ve kuvveleri teŐkil ve tanzim ve istihdam edecek bir kudret ve ilim sende varsa ve benim emsalim ve san'ata ve keyfiyete birbirimizin kardeŐi olan bŧtŧn hŧceyrat-ı bedeniye tasarruf edecek nafiz bir kudret, Őamil bir hikmet, sende varsa gŧster, sonra ben seni yapabilirim diye dava et. Yoksa haydi git! Kŧreyvat-ı hamra, bana erzak getiriyor. Kŧreyvat-ı beyza da, bana hŧcum eden hastalıklara mukabele ediyor. İŐim var, beni meŐgul etme. Hem senin gibi âciz, camid, sağır, kŧr bir Őey, bize hibir cihetle karıŐamaz. ŧnki bizde o derece ince ve nazik ve mŧkemmellik bir intizam (HâŐiye)var ki; eğer bize hŧkmeden bir Hakîm-i Mutlak ve Kadîr-i mutlak ve Alîm-i Mutlak olmazsa, intizamımız

---

bozulur, nizamımız karışır."

Demek ki isimlerinde, sıfatlarında ve zatında bir ve tek olan ve sonsuz kudreti bulunan ve her şeyi son derece hikmetli yaratan Allah,

Basit, küçük unsurlara, sebeblere çok vazifeler gördürmek, büyük işler yaptırmak bir adeti olduğunu,

Kudretinin mükemmelliğini,

Kudretinde hiç bir şekilde acizlik ve zayıflığın bulunmadığını,

Hikmetinin güzelliklerini,

Birliğin delillerini,

Unsurların basitliği veya küçüklüğü ile beraber bu işleri asla yapamayacaklarını göstermek içindir.

-